

Pohjanmaan radan kahdeksankymmentävuotisjuhlat jäivät viettämättä. Ne olisi pitänyt viettää viime syksynä tai sitten viimeistään toukokuun viimeisenä pyhänseutuna, rautatien päivän yhteydessä. Nyt on kuitenkin myöhäistä nouta varhain ylös. Lohduttautukaamme iloisella uutisella, että Oulun ja Pohjanmaan radan 100-vuotisjuhlat voidaan viettää samassa asemakartanossa, alkuperäistä sanaa käyttäkseni, jonka kautta ensimmäisen juhlan niin kuin ensimmäisen varsinaisen henkilöjunanakin matkustajat vuonna 1886 saatettiin Ouluun. VR:n pääjohtaja Rekola kuuluu Oulussa sanoneen, että asemarakenneksemme kelpaa toistaiseksi. En ole malttanut etsiä käsiini pääjohtajan pääpuheita, mutta oletan että puheenpitäjän kannanottoihin jossain määrin vaikuttaa sekin, ettei vielä ole tietoa Oulun pääaseman sijoituspaikasta. Kun määrätynlainen konservatiivisuus ikään kuin kuuluu VR:n henkeen, saanemme kuitenkin odottaa, että uusikin asemakartano sijoitetaan radan varteen. Sitten joskus, kunhan nyt ensin vietetään Oulun radan ja aseman yhteinen satavuotisjuhla.

Omasta puolestani olen aina kannattanut Oulun pääaseman sijoittamista Tuiraan. Olkoon Tuiran rautatieaseman nykyinen luokitus vain tilapäinen "alennus", jota joskus seuraava ylenpalttinen ylennys. Ajatus on iskeytynyt päähäni ennen Oulun Hallituskadun uudelleensyntymistä, niinä moni-

naisina vuosina, jolloin junatuomat ohjattiin Ouluun Oulun ainoa asvaltতিকাতua, Asemakatuä pitkin. Päitsi että tämä katu oli Oulun ainoa asvaltiti- ja asemakatu, oli se kauan aikaa myös Oulumme ainoa kuoppainen asvaltতিকাতu. Nythän Hallituskatu on jo jotain, mutta "sitä jotain" on kyllä monessa muussakin kaupungissa. Mutta kun tullaan Ouluun Tuiran kautta, niin — voi veljet, se on jo toista. Tultiin vaikka keskiyön pikajunassa, on koko kaupunki kirkkaasti valaistu, ainakin näin keväällä ja kesällä. Aurinko

Panu:

Rautatieaseman puolesta

joko laskee tai nousee, tai-vaanranta Hailuodon suunnalla liekehtii tai väriee simpunaisen kaikissa mahdollomissakin vivahteissa, meri lepää tai myrskyää ja taivas on sininen ja valkoinen, jollei sada. Joen eteläpuolelle saapuvat, joita tietenkä on enemmistö, sillä eiväthän sentään kaikki vieraat Typille mene, kävelevät tai ajetaan siltojen yli vanhaan Ouluun. Näkymät ylös, oikealle ja eteen ovat jotain toista kuin Hallituskadun tai Asemakadun päähän leskeuduttaessa. Vasemmalle myös, sillä huomaavainen Merikosken voimalaitos on saanut määräyksen avata palonsä luut aina pitkämatkan junien saapuessa. Merikoski kohisee, suihkut suhisevat ja kaikki

muu on niin kuin edellä kuvattiin. Siis: pääasema 1987 Tuiraan! Vastavuoroisesti voi nykyisen Oulun aseman muuttaa sellaiseksi, johon paikallisjunat pysähtyvät samalla tavalla kuin nyt Nokelaan ja Kiskotielle. Sitten joskus sanovat, että Oulun asemalla on tungosta ku' Tuiran asemalla ennenvanhaan, isoisanisän aikaan: maittonkka ja polliisi.

Oulun rautatieperinteet ovat kuitenkin vanhemmat kuin VR:n perinteet Oulussa. Jo sata vuotta sitten vaikutti Oulussa niin kaukonäköisiä miehiä, että suunnittelivat rauta-

suunnan jo 1870-luvulla. Aikaan Karl Robert sitten istui valtiokomitean puheenjohtajana tutkimmassa samaa asiaa, mutta rata jäi kuitenkin rakentamatta. Sen vuoro tuli myöhemmin, paljon myöhemmin. Viikijäisjuhlat Oulun "Susiteeissa" pidettiin vasta 1931. Mukana mahtoi silloin olla silloinen Rauhahan isäntä kauppaneuvos Manne Aström eli Hemming Karl Robertinpoika.

Ei tässä kyllin. Veljeksillä oli vielä suurempia suunnitelmia. Idän rata piti yhdistettämän Tornion kautta Norjan Jäämeren rannikkoon. Ajatus oli vireillä jo 1875. Kerran ainakin Luulajassa jo kokoonnuttiin näissä merkeissä. Silloin ainakin olisi voinut sanoa, että historia toisti itsensä, sillä idänmiesten kauppatie Mustaltamereltä Novgorodin kautta Ouluun oli "ammoisina aikoina" jatkunut Länsi-Pohjan kautta Ruijaan.

Henkilökohtaisesti ilmoitan vastustavani kaikkia toimenpiteitä, jotka tähtäävät henkilöliikenteen (ja siis minunkin henkilökohtaisen liikkumiseni) lopettamiseen. Kuulun junan ystäviin ja toivon voivani vielä yrittää perheemme junalla-ajonnytyksen rikkomista. Vaimoni ja matkasihteerini kirjanpidon mukaan matkustimme yhden ja saman matkan aikana 50 eri junalla. Saattoi olla kaksi ylikin. Vain ne kaksi olivat suomalaisia. Kaikissa junissa viihdyimme, niinkuin laulussakin turisteista kauniisti lauletaan. Jos emme viihtyneet, jäämme asemalle. Aseman puolesta siis.

Henkilökohtaisesti ilmoitan vastustavani kaikkia toimenpiteitä, jotka tähtäävät henkilöliikenteen (ja siis minunkin henkilökohtaisen liikkumiseni) lopettamiseen. Kuulun junan ystäviin ja toivon voivani vielä yrittää perheemme junalla-ajonnytyksen rikkomista. Vaimoni ja matkasihteerini kirjanpidon mukaan matkustimme yhden ja saman matkan aikana 50 eri junalla. Saattoi olla kaksi ylikin. Vain ne kaksi olivat suomalaisia. Kaikissa junissa viihdyimme, niinkuin laulussakin turisteista kauniisti lauletaan. Jos emme viihtyneet, jäämme asemalle. Aseman puolesta siis.